

Naturvårdsklassning av gammelträd

Denna metod är utarbetad för att kunna tillämpas av vem som helst på i princip vilka enskilda fristående ädellövträd som helst i södra Sverige utan speciella förkunskaper. Den kan användas för att bedöma förekomsten av träd med höga naturvärden och som har stor betydelse för hotade insektsarter i ett bestånd. Genom att räkna samman poängsumman för enskilda träd i ett bestånd kan olika bestånd jämföras med varandra. För varje enskilt träd kan sannolikheten för att det ska förekomma hotade insektsarter bedömas genom nedanstående klassindelning.

Metoden är framtagen av Mikael Sörensson

Lunds Universitet, Helgonav. 3, 223 62 Lund. Tel 046-2227802, e-post: mikael.sorensson@cob.lu.se

Klass I-träd. HÖGSTA bevarandeprioritet. 10 poäng.

100 % sannolikhet för hotade insektsarter

Är mycket sällsynta och saknas i många sydsvenska skogar och lövträdsbestånd. Torde i dagsläget nästan endast förekomma i kulturmiljöer såsom alléer, slotts-, gårds- och stadsparker, i övrigt i nationalparker och naturreservat.

- omfattar en kombination av minst två av de under klass II listade egenskaperna.

Klass II-träd. HÖG bevarandeprioritet. 5 poäng.

~ 50 % sannolikhet för hotade insektsarter

Omfattar ganska sällsynta lövträdsindivider som i Skåne ofta bara förekommer enstaka eller i få exemplar i ett visst bestånd (undantag vissa äldre alléer, slotts-, gårds- och stadsparker där andelen kan vara ganska stor). Omfattar minst 4 av de under klass III listade egenskaperna, eller så ska ett av följande karakteristika finnas:

- omfattar stor eller medelstor stamhålighet med mulm (inre träsmul och vedspill)
- har stora, ibland delvis vattenfyllda, grenhål
- har stort yttre eller inre savflöde
- har flera tickor och/eller större vedsvampar, eller omfattande svamppåväxt
- har ett större parti med barklös ved på stammen
- är en grövre, murken högstubbe

Klass III-träd. VISS bevarandeprioritet. 1 poäng.

~ 10 % sannolikhet för hotade insektsarter

Förekommer i de flesta lövträdsbestånd. Innehåller både yngre och äldre till större delen friska träd och omfattar träd med två eller flera av följande karakteristika. (Om fyra eller fler föreligger avgör den samlade kvalitén på varje enskild egenskap om trädet skall bedömas att sortera under klass II):

- utgörs av s.k. jätteträd (stamdiameter i brösthöjd mer än 1 meter)
- har fler smärre grenhål (diameter < 5 cm)
- har smärre savflöde
- har liten svamppåväxt
- har liten och grund, begynnande stamhålighet
- har smärre barklöst parti

Klass IV-träd. LÅG bevarandeprioritet. 0 poäng

0 % sannolikhet för hotade insektsarter

- Omfattar yngre årsklasser av friska oskadade träd

Klass R-träd. Varierande bevarandeprioritet. R-poäng (räknas speciellt för sig).

0 % sannolikhet för hotade insektsarter

Omfattar resursträd (R-träd) d v s äldre, mestadels grövre och huvudsakligen friska lövträd, eller levande högstubbar, med få eller inga skador, som en tidsrymd av 20-100 år beräknas kunna ersätta dagens klass I-III träd i ett visst bestånd.

- äldre, oftast grova, oskadade, levande lövträd/högstubbar